

Центр студій спадщини
Патріярха Йосифа Сліпого
Обіжник 1 (49) Зима 2025

Дирекція та члени Релігійного Товариства українців католиків
«Свята Софія» США вінувають громаду зі світлим Торжеством
Різдва Христового і Новим 2025 роком!

Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого провів конкурс декламації «Тримаймо стрій» з нагоди Дня захисника і захисниці

Учасники та журі конкурсу (світлина: Стефан Фартушок)

В суботу, 5 жовтня 2024 року, за ініціативи Центру студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого при Релігійному Товаристві українців католиків «Свята Софія» США (ТСС А), та у співпраці з Нашою Українською Рідною Школою (НУРШ) у Філадельфії День захисника і захисниці вшанували учні 6-7 класів, які взяли участь у конкурсі декламації «Тримаймо стрій!». З допомогою учителів та батьків діти підготували до цієї події 10 віршів авторства українських поетів.

П'ятнадцятий поетичний конкурс відбувся у приміщенні кімнати Куземського що в Українському Освітньо-Культурному Центрі в Дженкінтаві, ПА. До складу журі увійшли: Ірина Іванкович, Голова ТССА; Ірина Меленевич, Директорка НУРШ; Василь Махно, відомий український поет, прозаїк, перекладач. Журі оцінювало конкурсанти за наступними критеріями: плавність декламації; чіткість вимови; інтонація; артистичність виконання; драматизм декламації; постава.

У висліді конкурсу журі визначило переможців, якими стали: переможець - учениця 7-Б класу Марта Голубовська; призер - учениця 6-Б класу Анастасія Мельник, а лауреатами стали Вадим Микулинський (7-Б кл.) та Ангеліна Скорець (7-Б кл.).

Усіх учасників було нагороджено дипломами та призами Релігійного Товариства українців католиків «Свята Софія» США, а головний спонсор - Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого - надав нагороди лауреатам та переможцям.

Голова ТСС А Ірина Іванкович подякувала дітям за зацікавлення красним письменством загалом, а його патріотичною тематикою зокрема. «Засновник Товариства «Свята Софія» у США Патріярх Йосиф Сліпий був великим патріотом України і при кожній нагоді спонукав українців бути гордими зі свого походження. Сьогодні, коли тисячі наших захисників і захисниць відстоюють незалежність України, ми цим конкурсом складаємо їм подяку і пошану за незламний дух свободи, за право бути собою, як повчав Йосиф Сліпий».

(Продовження на ст. 10)

ПАТРІЯРХ ЙОСИФ СЛІПІЙ І ДІЯСПОРНІ ДІЯЧІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА

Д-р Ірина ІВАНКОВИЧ

«Науковою культурною працею ми кладемо чи не найсильніші (під цю хвилю) підвалини нашому національному і державному життю», - писав Патріярх Йосиф Сліпий (1892-1984) у вступній статті до статуту Богословського наукового товариства (БНТ) в 1926 році. Поряд із вірою в Бога, наука для Блаженнішого була фундаментом його життя. *«Два крила, якими підноситься людський дух в безкраї простори — це віра й наука»*, - стверджував І. Сліпий в однойменній праці. Ставши свого часу перед дилемою: віддатися науці чи священничому покликанню, він – завдяки підтримці Праведного Митрополита Андрея Шептицького – зміг успішно поєднати ці два дискурси і «вести програму педагогічного та богословського відновлення, що її він назвав “реформою богословських студій”». Академічні здобутки Й. Сліпого – це не лише численні високонаукові друковані праці, але й створення просвітницьких організацій і установ, які формували українську богословську наукову думку, посідали достойне місце в науковому світі, формували духовну і національну еліту. Серед них слід згадати Богословське наукове товариство і кварталник «Богословія», Греко-католицьку богословську академію у Львові, і згодом - Український католицький університет ім. Климента Папи в Римі (УКУ).

За значні наукові заслуги, активність у розбудові культурно-національного і релігійного життя 17 лютого 1930 року о. д-ра Йосифа Сліпого обрано дійсним членом Історично-Філософської Секції Наукового товариства імені Шевченка (НТШ). З цього моменту взаємини Патріярха Йосифа Сліпого з «многозаслуженим» Товариством були довготривалі, багатогранні і плідні. Друга Світова війна внесла свої корективи у життя НТШ, а відтак – у наукову діяльність Йосифа Сліпого. У 1944 році, перед приходом радянської армії до Львова, більшість членів НТШ виїхала на Захід, а проти тих, що залишилися почалися репресії. До 1946 року був проведений остаточний розгром НТШ, а разом з ним вільної української науки: 30 дійсних членів загинуло у тюрмах, 20 опинилися на засланні. Серед них, митрополит д-р Йосиф Сліпий, проф. Крип'якевич та інші, біля 20 членів пропали безвісті.

Чи то в Україні у міжвоєнний час ректорства у Львівській Богословській Академії, чи на вигнанні, Патріярх без сумніву був кустодієм наукових установ і організацій, в тім – НТШ, а воно з черги завжди залишалося вірним ідеям одного з найвидатніших українських науковців-богословів ХХ століття, яким був Йосиф Сліпий. Так, 1962 р., в той час, коли Блаженніший перебував ще на засланні, українська громада у діаспорі планувала урочисте відзначення ювілею 70-ліття Ісповідника Віри. Відтак, 12 лютого Наукове Товариство ім. Шевченка зорганізувало в Мюнхені прес-конференцію у співпраці з Українським Християнським Рухом, а 17 лютого - в Нью-Йорку наукову конференцію на пошану ювіляра. Доповіді стосувалися безпосередньо життя й діяльності Блаженнішого та інституцій, які він довгі роки очолював.

Звільнення Патріярха Йосифа з ув'язнення 1963 року спонукало українську інтелектуальну еліту Європи до зустрічі з Митрополитом. Нагодою до цього були ювілеї 90-ліття НТШ і 40-ліття БНТ. На запрошення Українського Християнського Руху, було рішено відзначити ці дати спільною конференцією на тему «Український мирянин в житті Церкви, спільноти та людства» в Рокка ді Папа біля Риму в дні 18-20 жовтня 1963 р. Співорганізували подію Український Вільний Університет (УВУ) і Українська вільна академія наук (УВАН). Блаженніший відслужив Літургію для учасників конференції, які мали нагоду особистої зустрічі

з довголітнім дійсним членом НТШ.

Після звільнення з ув'язнення Блаженніший одразу зосередив свою увагу на реанімуванні української науки – субстрату інтелектуального фундаменту українців. Одним із перших починів було створення Українського католицького університету, який – за задумом Йосифа Сліпого – мав стати осередком, «що об'єднував Наукове Товариство ім. Шевченка, Українську Академію Наук, Українське Богословське Наукове Товариство та український університет». НТШ «в екзилі» було також предметом приватної авдієнції із Папою Павлом VI.

1965 року Президія Наукового Товариства НТШ в Америці в особливий спосіб вишанувала свого дійсного члена Патріярха Йосифа, жертвуючи йому символічний дар – дорогоцінну чашу роботи віденсько-львівської ювелірної школи початку XVIII ст. Урочистість відбулася 27 червня в Папській Семінарії св. Йосафата в Римі в присутності членів НТШ. У подячному слові Блаженніший високо оцінив роль Товариства як «творчої, благородної, об'єднуючої усю Україну, духовної сили, якою увесь нарід давав вислів і доказ свого творчого генія».

Кілька місяців потому, 9 серпня 1965 року Головна Рада Наукових Товариства ім. Шевченка іменувала Патріярха Йосифа Сліпого Почесним Членом НТШ, однак вручення грамоти відбулося лише 8 серпня 1967 року в Римі. В урочистості взяли участь Генеральний Секретар НТШ, проф. д-р Євген Вертипорох з дружиною; Заступник Директора Історично-Філософської Секції НТШ о. д-р Атанасій Великий, ЧСВВ; науковий секретар НТШ в Європі та Секретар Історично-Філософської Секції НТШ, проф. д-р Володимир Янів та присутні на той час у Римі члени НТШ. Проф. Вертипорох відчитав текст грамоти і передав її Блаженнішому, який, дякуючи за честь та відзначення, наголосив на ролі НТШ для розвитку української науки й культури.

Під час візитів до українських громад в різних країнах їхнього поселення Патріярх намагався відвідати осередки Наукового Товариства ім. Шевченка й зустрітися з його членами, як, скажімо, у Сарселі 10 липня 1970 р. під час пастирського візиту до Франції. Тут слід згадати, що Основоположником науково-культурного осередку НТШ в Сарселі вважається згадуваний на цьому форумі Архiepіскоп Іван Бучко, почесний член НТШ з 1949 року. Вияднанням поважних субвенцій від Ватикану для НТШ він спричинився до відновлення його діяльності на еміграції й постанови його осередку в Сарселі. Коли 2 серпня 1968 року Блаженнішому надали почесний докторат Католицького університету Америки, тогочасний Голова НТШ в США проф. Роман Смаль-Стоцький і дійсний член НТШ д-р Юрій Старосольський брали участь у церемонії.

Щобільше, Блаженніший дбав, аби НТШ мало відповідні умови для діяльності. Причинившись до закупівлі нового будинку для Українського Вільного Університету в Мюнхені, Патріярх Йосиф одночасно забезпечив існування НТШ у Німеччині, адже в домі університету знайшло приміщення рівнож Наукове Товариство ім. Шевченка. Подібно, придбавши дім для Релігійного Товариства українців католиків «Свята Софія» США у Філадельфії, Блаженніший бажав, аби він став осідком Осередку праці НТШ в місті Братньої Любови.

Функціонування новоствореного Українського католицького університету в Римі вимагало забезпечення відповідної наукової кадри. Тому Патріярх Йосиф збирав навколо нього визначних науковців діаспори, більшість яких були членами НТШ. У своєму листі до д-ра Василя Ленчика, в якому Патріярх Йосиф іменує його на члена Професорської Колегії УКУ, бачимо повний перелік необхідної документації. Серед них – «назвати сповнювані Вами наукові функції (зі згаданням про членство в наукових товариствах)».

Як свідчить Леонід Рудницький, «Блаженніший ставив високі вимоги до усіх дійсних членів

Візит Патріярха Йосифа Сліпого до осередку НТШ в Сарселі 10 липня 1970 р. разом з Блаженнішим (зліва) голова НТШ в Європі проф. Володимир Кубійович і проф. Олександр Кульчицький (праворуч) (Світлина: з архівів ТССА)

Товариства. Так, одного разу в Римі (...) я мимоволі став свідком розмови Блаженнішого як Ректора УКУ з одним із деканів, що у ній він осудив бездіяльність одного професора, який, за словами Патріярха – «нічого не написав за останні роки». Подібно довголітній особистий секретар Патріярха о. д-р Іван Дацько стверджував, що Йосиф Сліпий «був дуже вимогливий до себе й до інших, а найбільше не міг терпіти лінюхів, нероб. Всіх нас підганяв учитись, захищати наукові роботи». Один з професорів УКУ д-р Василь Ленчик згадував, що ще як Ректор Богословської Академії у Львові о. д-р Йосиф Сліпий повторював: «Ми не можемо дозволити собі випускати дилетантів-легкодухів». Зрозуміло, що контакти Йосифа Сліпого з науковцями не були позбавлені амбівалентності, розчанувань чи особистих упереджень, однак добро української науки завжди переважало.

До грона визначних науковців-діячів НТШ, з котрими Блаженнішого пов'язувала праця в УКУ, належали визначні спеціалісти різних царин науки, які емігрували до США, Канади, Бельгії, Німеччини, Іспанії, Аргентини, Бразилії та інших країн вимушеного поселення українців. Це мовознавці та літературознавці: Константин Біда (1916-1979), Дмитро Бучинський (1913-1963), Олекса Горбач (1918-1997), Константин (Кость) Кисілевський (1890-1974), Василь Лев (1903-1991), Богдан-Іван Лончина (1917-1985), Марія Пшеп'юрська-Овчаренко (1909-1998), Леонід Рудницький (1935-), Ярослав-Богдан Рудницький (1910-1995), Віра Селянська (Віра Вовк) (1926-2022), Михайло Ярослав Соневицький (1892-1975), Михайло Тершаковець (1883-1978); юристи і політологи: Богдан Ростислав Боцюрків (1925-1998), Богдан Тадей Галайчук (1911-1974), Василь Маркусь (1922-2012), Михайло Г. Марунчак (1914-2004), Юрій

Старосольський (1907-1991); історики: Петро Маркіян Ісаїв (1905-1973), Мирослав Лабулька (1927-2003), Василь Ленчик (1912-2002), Леонід Соневицький (1922-1966), Микола Чубатий (1889-1975); художник, графік, поет, один з найкращих українських іконописців ХХ століття, літературний критик, перекладач Святослав Гординський (1906-1993); вчений-агроном, фізіолог тварин Петро Зелений (1908-1991); лікар-спеціаліст внутрішньої медицини Роман Осінчук (1902-1991); український археолог Ярослав Пастернак (1892-1969); український композитор, музикознавець і диригент Ігор Соневицький (1926-2006); науковець, психолог, публіцист, поет, політв'язень Володимир Янів (1908-1991).

Уже цей побіжний аналіз контактів Блаженнішого з діяспорними діячами Наукового Товариства ім. Шевченка свідчить про те, наскільки серйозно і вимогливо він ставився до формування потужного фундаменту української науки поза межами України. У цій праці ми глибше проаналізуємо взаємини Йосифа Сліпого з Миколою Чубатим, творцем НТШ в США; Володимиром Яневим, довголітнім Науковим Секретарем НТШ в Європі, а відтак – його головою; Леонідом Рудницьким, довголітнім Президентом Світової Ради НТШ. Свідомо обмежившись до цього тріумвірату, спробуємо представити локальний і світовий вимір цих контактів, адже до уваги беремо американський континент, Європу і загалом усі географічні центри діяльності НТШ.

З **Миколою Чубатим** Блаженнішого пов'язували роки дружби і співпраці. Про нього Йосиф Сліпий писав у своїх «Споминах» як про одного із львівських семінаристів-вихідців з Тернопільської гімназії, які, будучи старшими курсом, радо прийняли його в своє гроно. Саме Чубатому НТШ в Сполучених Штатах завдячує своє народження у нелегкі повоєнні часи, адже він зібрав фонди для купівлі будинку НТШ А в Нью-Йорку, про що писав: «В 1947 р. бувші члени львівського Наукового Товариства ім. Шевченка, за ініціативою проф. Володимира Кубійовича, обновили НТШ в Німеччині та нав'язали контакт зі мною та з дійсними членами НТШ за океаном. Розуміючи, що Наукове Товариство ім. Шевченка не може перебувати постійно на терені знищеної Німеччини, постановив я приготувати в Америці пригожі обставини для перенесення його за океан. Я кинув у громаду клич створити в Нью Йорку *Дім Української Культури* та оснував з існуючим членами Відділ НТШ в Нью Йорку в 1948 р. Від початку співпрацював зі мною звичайний член НТШ о. Лев Чапельський, а скоро теж перші пришелиці – дійсні члени, д-р Р. Осінчук та д-р Володимир Калина». Відтак, Миколу Чубатого обрано першим головою НТШ А (1947-52), за сумісництвом – заступником голови відновленого Матірнього НТШ (1948-52) та заступником голови НТШ (1952-53). Він згуртував нових членів та членів-прихильників, популяризував НТШ А серед української громади і від його імені репрезентував українську науку на міжнародних конгресах.

Будучи ревним учасником руху за Український Патріярхат, М. Чубатий повністю підтримував помісність УГКЦ (УКЦ), її патріярхальне завершення і радо присвячував свій час проєктам Патріярха Йосифа Сліпого. Як редактор «Українського Квартальника», 5 грудня 1956 р. надіслав лист-спротив до Нікіти Хрущова. У ньому М. Чубатий виступив на захист переслідуваної Української Греко-Католицької Церкви, її ієрархії, зокрема Патріярха Йосифа Сліпого, який у той час відбував сибірське ув'язнення у Маклаково біля Єнісейська. Чубатий писав: «Арештування Митрополита львівського Йосифа Сліпого під закидом політичних провин, так само як других єпископів Західної України, не мало ніякої реальної підстави, бо практична політика була для цих церковних єрархів річчю зовсім чужою. Митрополита Йосифа я знав добре як ректора Духовної Академії; це був демократ та противник нацизму по своїм передвоєнним переконанням. В життю щоденному це був передовсім вчений богослов, та священник відданий своїй праці. Ніколи історія СРСР не буде в силі найти оправдання за арештування Митрополита, єпископів та за руйнування Греко-Католицької Церкви в Західній Україні». Першою із вимог для репарації завданого руйнування Чубатий озвучив невідкладне повернення Йосифа Сліпого з Красноярського Краю до Львова, передача йому катедри св. Юра та митрополичої палати, окупованої РПЦ, як теж дозвіл на виконання митрополичих функцій.

Блаженніший високо цінував наукову діяльність й громадську позицію М. Чубатого, доказом чого може слугувати вітання, яке Йосиф Сліпий надіслав ювілярові з нагоди 80-ліття. «Творча організаційна і наукова праця (...) і розпочате друкування «Історії християнства на Русі-Україні» є Вашим великим

вкладом в розбудову науки, як одної з найголовніших підстав нашого народного і церковного життя», - підкреслив Відтак, 23 липня 1975 року в Римі Блаженніший відслужив поминальну Літургію за упокій Миколи Чубатого, згадавши про його заслуги перед українською наукою, зокрема перед НТШ.

Іншим маркантним діячем НТШ, який активно співпрацював з Патріархом Йосифом у численних наукових проєктах, був довголітній професор і ректор Українського вільного університету в Мюнхені **Володимир Янів**. Блаженніший високо цінував і поважав його як науковця і людину, а В. Янів з черги з великим пієтетом ставився до очільника УГКЦ. 1963 року, в рік звільнення Патріарха з ув'язнення, він (Янів) zorganizував згадану попередньо спільну наукову конференцію НТШ, УБНГ, УВАН та УВУ на тему «Релігія в житті українського народу» у Рокка ді Папа. Праці конференції з'явилися у збірнику за редакцією Володимира Янева, виданому 1966 р. як 181 т. НТШ і присвяченому Кардиналові Йосифові Сліпому з нагоди 75-ліття. У цій публікації, окрім іншого, редактор замінив «біб-лі-ог-ра-фію праць Кар-ди-на-ла Йо-си-фа Слі-по-го: I. Наукові праці та студії; II. Іде-о-логічні твори, подорожі; III. Рецензії та огляди творів; IV. Різні стат-ті, про-мо-ви, некрологи».

Перебуваючи з 1968 по 1985 рік на посаді ректора **Українського Вільного Університету** в Мюнхені, Янів домігся «нововизнання» університету **баварським урядом**. За часів його ректорства, 2 вересня 1969 року, УВУ відзначив Блаженнішого Йосифа почесним докторатом Філософічного факультету у 30-ліття архієрейських свячень і 25-ліття вступу на митрополичий престол у княжому городі Львові. Під час вручення грамоти почесного доктора Блаженніший сказав: «Ця грамота мені незвичайно дорога, бо саме в науковій праці я завжди почував себе найкраще... У світі можуть проходити різні зміни, досягнення відкриття, та людський мозок завжди залишиться підставою життя, поступу і живучості людської спільноти». Особисті контакти Володимира Янева з Блаженнішим стали в пригоді при закупівлі будинку для університету. Саме Патріарх Йосиф 1973 року підтримав фінансово придбання посілости, у приміщеннях якої містився рівно ж осідок НТШ, і 27 листопада 1976 року особисто, в присутності ректорату та викладацької кадри УВУ посвятив будинок університету на Пінценауерштрассе 15. У цей час ректор В. Янів був заступником голови **Наукового товариства імені Шевченка**, а з 1985 по 1987 р. — його головою.

З нагоди 40-ліття єпископських свячень Патріарха під час урочистого бенкету 23 вересня 1979 р. Володимир Янів як заступник Голови НТШ у Європі передав Блаженнішому вітання від «найдавнішого наукового Товариства ім. Шевченка, висловлюючи при тому побажання, щоб ми за рік змогли відзначити Золотий Ювілей Дійсного членства (17 лютого 1930)».

1983 р., Блаженніший і ректорат УКУ запросили Володимира Янева очолити підготовку окремої наукової конференції українських наукових установ з нагоди ювілею Тисячоліття. Він дав попередньо згоду з умовою, що на цей проєкт погодяться всі українські наукові установи різних релігійних конфесій. Як відомо, Володимир Янів розгорнув активну діяльність щодо залучення до підготовки конгресу наукових установ діаспори і створення організаційного комітету. Ця праця дала позитивні наслідки. На конференції в Мюнхені, скликаній за ініціативою Українського Вільного Університету та Наукового товариства ім. Т. Шевченка в Європі, що проходила з 11 по 13 травня 1984 року, був утворений комітет Наукового конгресу Тисячоліття хрещення Руси-України. У рамках Комітету були об'єднані 28 наукових установ з 8 країн 4 континентів. Керівництво Науковим комітетом здійснювала Ділова президія на чолі з Володимиром Яневим. Таким чином була створена організаційна структура для наукового відзначення Тисячоліття хрещення Руси-України.

Неповною була б картина контактів Патріарха Йосифа з НТШ без огляду його багатограних взаємин з академіком **Леонідом Рудницьким**. Йому належить низка піонерських досліджень діяльності Блаженнішого, зокрема стаття «Патріарх Йосиф Сліпий і Наукове Товариство ім. Шевченка» чи «Образ Блаженнішого Патріарха в літературі». Уже 1968 року, під час першої

пастирської візити Патріярха до США, Л. Рудницький засвідчив Йосифові Сліпому свою готовність служити Ісповідникові Віри як у науковому, так і релігійно-громадському вимірі. «В той час я брав активну участь у демонстраціях на підтримку Патріархального руху в США, а навіть став його нештатним англомовним спікером. Все завдяки тому, що, будучи заамериканизованим в позитивному значенні цього слова, я дуже добре розумів американську ментальність. Водночас, як наймолодший в цьому русі, я мав настільки українства, що відчував обов'язок патріотизму, який був не конечно притаманний іншим», - згадує Л. Рудницький.

6 квітня 1974 року, на філософському факультеті УКУ в Римі у приміщенні Ла Саль Коледжу (Філадельфія), Леонід Рудницький захистив габілітаційну працю «Роберт Льюїс Стівенсон і Юрій Клен. До генези оповідання Ю. Клена «Яблука». Саме Патріярх Йосиф мотивував молодого науковця до габілітаційної праці. 1976 р., за рекомендацією Блаженнішого, Л. Рудницького обрано директором філії УКУ у Філадельфії, яка містилася в домі Релігійного Товариства українців католиків «Свята Софія» США. 24 червня 1979 р. Йосиф Сліпий іменував Рудницького Надзвичайним професором української літератури на Філософічно-гуманістичному факультеті УКУ в Римі, де Л. Рудницький викладав порівняльне літературознавство на літніх курсах в 1974-1984 роках.

З наближенням ювілею Тисячоліття хрещення України-Руси, 1 жовтня 1979 р. Патріярх Йосиф надіслав послання до українських науковців, в тім – членів НТШ, з нагоди підготовки до цієї знаменної події, закликавши їх серед іншого активно включитися у видання збірки «творів з різних галузей нашої культури і науки і таку збірку спільними та організованими силами наші науковці і наукові інститути повинні виготовити під час цих кілька років підготовки, що перед нами». Леонід Рудницький зазначив, що у відповідь на цей клич згаданий вище Комітет Наукового конгресу в тисячоліття хрещення Руси-України видав 1987 року «Хрестоматію української релігійної літератури». До редакційної колегії, очолюваної Ігорем Качуровським, увійшли серед інших члени НТШ Святослав Гординський, Василь Лев, Григор Лужницький, Леонід Рудницький, Володимир Янів, Дмитро Штогрин. Вітальний лист з нагоди 110-ліття НТШ, датований днем 26 травня 1983 р., Блаженніший адресував проф. д-ру Леоніду Рудницькому. У ньому Патріярх високо оцінив діяльність «найстаршого, довгий час єдиного і провідного» наукового Товариства, на долю якого випали «труднощі і перешкоди, дві війни (...), заборони, а навіть ліквідація (...) большевицькими руками». Він зокрема відзначив видавничу діяльність НТШ – «скарб, що його виконало Товариство для добра нашого Народу, національної свідомості і наукового місця серед світової науки». Патріярх не полишав надії на те, що діяльність НТШ буде відновлено в Україні: «... молю Бога, щоб Товариство за свою працю і заслуги одержало свою нагороду у вільному Києві, для якого волі, слави і правди воно трудилось весь час свого існування».

Після відходу у вічність Патріярха, заходами управи Наукового Товариства ім. Шевченка в США в неділю, 28 жовтня 1984 р. у домі НТШ в Нью-Йорку відбулась наукова конференція, присвячена св. п. Блаженнішому Патріярхові Йосифові. У ній взяли участь тогочасний голова НТШ д-р Ярослав Падох, Митрополит Української Православної Церкви Мстислав (Скрипник), о. д-р Іван Біланіч з доповіддю «Богословські твори Блаженнішого Патріярха Йосифа», проф. д-р Василь Ленцик з темою «Отець д-р Йосиф Сліпий — професор і ректор Богословської Академії у Львові», д-р Леонід Рудницький з

доповіддю «Образ Блаженнішого Патріарха у літературі», о. д-р Мелетій Войнар, ЧСВВ зі спогадом про Ісповідника Віри.

Академік Леонід Рудницький зазначив, що до останніх днів свого життя Блаженніший пишався приналежністю до потужної наукової установи, «*остой*», котра «впродовж століття несла стяг української науки між своїми і чужими (...), поширювала українське ім'я і наукову творчість між найвищими вченими кругами людства». У своєму «Заповіті» Йосиф Сліпий неодноразово порушує питання освіти і науки, які у його переконанні поряд з вірою в Бога були наріжними каменями українського народу. Зокрема читаємо його імператив: «Полюбіть науку, плакайте і збагачуйте її своєю працею та своїм знанням, будьте її служителями! Споруджуйте храми науки, вогнища духовної сили Церкви та Народу, пам'ятаючи, що немислиме повне життя Церкви і Народу без рідної науки. Наука – це їхнє дихання життя!»

Конференція в НТШ. Доповідає о. д-р Іван Біланич. За столом (ліворуч): д-р Ярослав Падох, д-р Василь Ленчик, Митрополит Мстислав, д-р Леонід Рудницький. 28 жовтня 1984 р., Нью-Йорк. (Світлина: з архівів ТССА)

**ГОЛОВНА РАДА
НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ІМ. ШЕВЧЕНКА**

НА ОСНОВІ ОДНОГОЛОСНОЇ УХВАЛИ ВСІХ ДІСНИХ
І ЗВИЧАЙНИХ ЧЛЕНІВ

ІМЕНУЄ

НОГО ЕМІНЕНЦІЮ

КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО

БЛАЖЕННІШОГО ПЕРВОІЄРАРХА І ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА
СВЯТОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ,
КИЄВО-ГАЛИЦЬКОГО МІТРОПОЛИТА, ЛЬВІВСЬКОГО
АРХІЄПІСКОПА І ДІСНОГО ЧЛЕНА НАУКОВОГО
ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА СВОІМ

ПОЧЕСНИМ ЧЛЕНОМ

ЗА ЙОГО ЗАСЛУГИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ І КУЛЬТУРИ ТА
ЗОКРЕМА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, ЗА ЙОГО
СТРАЖДАННЯ І МУЧЕНИЦТВО В ОБОРОНІ ХРИСТОВОЇ ЦЕРКВИ
І ВІРИ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДІ ТА ХРИСТОВИХ ІДЕАЛІВ
ЛЮДСЬКОЇ ГІДНОСТІ І СВОБОДИ, МИЛОСЕРДЯ І БРАТОЛЮБИ,
ЗА СТВОРЕННЯ ЗРАЗКОВОГО ІДЕАЛУ УКРАЇНСЬКОГО
ВЧЕНОГО ДЛЯ НАСТУПНИХ ПОКОЛІНЬ.

ЦЕ СТВЕРДЖУЄ ПРЕЗИДІЯ ГОЛОВНОЇ РАДИ НАУКОВИХ
ТОВАРИСТВ ІМ. ШЕВЧЕНКА ЦЬЮ ГРАМОТОЮ І СВОЇМИ
ВЛАСНОРУЧНИМИ ПІДПИСАМИ.

ДАНО В ТОРОНТІ, ДНІ 9. СЕРПНЯ 1965 РОКУ.

Евген Вертинський
Генеральний Секретар

Роман Роман-Морозов
Президент

Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого провів конкурс декламації «Тримаймо стрій» з нагоди Дня захисника і захисниці

Вітаючи конкурсантів, директорка НУРШ Ірина Меленевич висловила вдячність організаторам та спонсорам конкурсу, які уже одинадцять років поспіль співпрацюють зі школою в царині просвіти молодих українців діаспори, а Василь Махно подякував учням за високий рівень підготовки до конкурсу та заохотив до читання книг, які збагачують наш світ.

Того ж дня відбулася поетична зустріч Василя Махна з учителями Нашої української рідної школи з нагоди професійного свята.

Пресслужба Товариства «Свята Софія» США

Переможці та журі конкурсу (світлина: Стефан Фартушок)

The Voice of the Persecuted

SATURDAY, APRIL 12, 2025

**Symposium
Commemorating the 80th Anniversary
of the Arrest of Patriarch Josyf Slipyj
and the Hierarchs of the Ukrainian Greek Catholic Church**

SAVE THE DATE

**ORGANIZED BY ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION
OF UKRAINIAN CATHOLICS, INC.**

Дизайн та друк:

Ірина Іванкович

Релігійне Товариство українців католиків «Свята Софія» США

7911 Whitewood Rd., Elkins Park, PA 19027

Website: stsophia.us

facebook: www.facebook.com/stsophia

St.sophiara@yahoo.com

